

**Національний університет біоресурсів і природокористування України
Кафедра земельного кадастру**

**«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету**

**_____ Т. Євсюков
_____ 2021 року**

Розглянуто на засіданні
Вченої ради ф-ту землевпорядкування
Протокол № 10 від 13 травня 2021 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри земельного кадастру
В.о. завідувача кафедри, д.е.н., с.н.с

_____ В. Заяць

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ З ОСНОВАМИ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ**
(назва навчальної дисципліни)

галузь знань 19 - Архітектура та будівництво"
(шифр і назва напряму підготовки)

спеціальність 193 "Геодезія та землеустрій"
(шифр і назва спеціальності)

факультет Землевпорядкування
(назва факультету)

Розробники:

Дорош Й.М., професор кафедри земельного кадастру, д.е.н., доцент
Мединська Н.В., доцент кафедри земельного кадастру, к.е.н., доцент
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Київ – 2021 р.

1. Опис навчальної дисципліни
«МЕТОДОЛОГІЯ ТА МЕТОДИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ З
ОСНОВАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»
 (назва)

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень

Галузь знань	<u>19 Архітектура та будівництво</u> (шифр і назва))
Напрям підготовки	_____ (шифр і назва)
Спеціальність	<u>193 – «Геодезія та землеустрій».</u> (шифр і назва)
Освітньо-кваліфікаційний рівень	Магістр

Характеристика навчальної дисципліни

Вид	Вибіркова
Загальна кількість годин	46
Кількість кредитів ECTS	1,5
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	_____ (назва)
Форма контролю	Залік

Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання

	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	1	1
Семестр	1	2
Лекційні заняття	15 год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття	15 год.	6(24) год.
Лабораторні заняття		
Самостійна робота		
Індивідуальні завдання		
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних	2 год.	

Мета – сформувати у студентів теоретико-методологічні та прикладні знання щодо мети і завдання землеустрою, об'єктів, предметів, методологію і методику наукових досліджень сфери земельних відносин відповідно до основ землевпорядної діяльності.

Завданням курсу є навчання студентів принципам і методам наукових досліджень у сфері землеустрою, економіки землекористування та землеустрою. Для цього зміст курсу повинен охоплювати основи наукознавства і методологію наукових досліджень, методичні підходи до вирішення конкретних проблем, організацію інтелектуальної праці, визначення напрямів досліджень та їх ефективності у раціональному господарюванні, постановку експерименту, узагальнення результатів наукових досліджень у цільових звітах, вдосконалених методиках і прикладних рекомендаціях.

Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни.

Професійна компетентність фахівця з управління персоналом виявляється через його здатність достатньо впевнено знати теорію навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень» і вміти ефективно застосовувати теоретичні знання під час проходження переддипломної практики для розв'язання численних практичних завдань і набути креативних навиків, які дозволяють вирішувати розв'язувати завдання його на відрівній посаді.

При вивченні дисципліни «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» студенти отримають такі компетентності (здатність):

- ♣ здатність проводити наукові дослідження, використовуючи сучасні інформаційні носії
  - ♣ здатність застосовувати теоретичні та емпіричні методи дослідження;
  - ♣ здатність до планування науково-дослідних робіт;
  - ♣ здатність організовувати науково-дослідну роботу; здатність до формування та обґрунтування наукових гіпотез; здатність до оволодіння традиційними та сучасними інноваційними методами проведення досліджень;
  - ♣ здатність складати і оформляти організаційно-технічні та методичні документи щодо оцінювання ефективності технологій управління персоналом;
  - ♣ здатність до оформлення результатів наукових досліджень та впровадження їх у практику;
  - ♣ здатність до інформаційного забезпечення процесу наукового дослідження;
  - ♣ здатність до наукового пізнання на основі системного, синергетичного підходів;
  - ♣ здатність до висвітлення наукових результатів, підготовки наукових публікацій;
  - ♣ здатність до визначення економічної ефективності наукових досліджень.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма				Заочна форма		
	тижде нь	Всього	у тому числі		усьо го	у тому числі	
			лекцій	сем		лекц	сем
1	2		3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1.							
Наука й наукові дослідження в сучасному світі. Технологія наукових досліджень							
Лекція 1. Теоретичні та методологічні принципи науки	1	4	2	2			4
Лекція 2. Методологія та методи наукових досліджень	2	4	2	2		2	4
Лекція 3. Організація наукової діяльності в Україні	3	4	2	2			4
Лекція 4. Визначення мети, завдань, об'єкта й предмета досліджень	4	4	2	2			4
Разом за змістовим модулем 1		16	8	8		2	16
Змістовий модуль 2.							
Робота над написанням наукових доповідей, статей, рефератів, кваліфікаційних робіт освітніх ступенів різного рівня							
Лекція 5. Бібліографічний апарат наукових досліджень. Пошук інформації у процесі наукової роботи.	5	4	2	2			2
Лекція 6. Види наукових публікацій. Правила оформлення публікацій. Застосування комп'ютерних програм для оформлення наукових робіт значного обсягу	6	4	2	2			2
Лекція 7. Загальна характеристика видів кваліфікаційних робіт. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження.	7	6	3	3		4	4
Разом за змістовим модулем 2		14	7	7		4	8
Всього за 1 і 2 модулями			15	15	16		
Залік		16				6	24
Усього годин	46					46	

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Виникнення та еволюція науки	2 год.
2	Види та ознаки наукового дослідження	2 год.
3	Формульовання теми наукового дослідження та визначення робочої гіпотези.	2 год.
4	Оформлення звітів НДР	2 год.
5	Правила складання бібліографічного опису окремих видів документів	2 год.
6	Робота над текстами курсових і кваліфікаційних робіт	2 год.
7	Підготовка до захисту курсових і кваліфікаційних робіт	3 год.

7. Самостійна робота під керівництвом НПП

Самостійна робота студента, поряд з аудиторними заняттями, є одним з основних засобів оволодіння матеріалом дисципліни та полягає у набутті необхідних умінь і навичок роботи з додатковою навчальною та спеціальною літературою, законодавчими та нормативно-правовими актами. Формами самостійної роботи виступають: вивчення основної та додаткової літератури, підготовка до лабораторних занять, підготовка контрольних питань за темами.

Самостійна робота передбачає:

1. Опрацювання лекційного матеріалу в процесі підготовки до семінарських занять.
2. Опрацювання програмних питань, які не розглядалися на лекціях, але є в робочому тематичному плані.
3. Опрацювання тем, що розглядалися на лекціях, але не були розглянуті на семінарських заняттях. Контроль за якістю виконання самостійної роботи здійснюється на семінарських заняттях та за допомогою проміжного та залікового тесту.

8. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні, аналітичний, індуктивний, дедуктивний, індуктивно-дедуктивний, дедуктивно-індуктивний, робота з підручниками, первинне засвоєння навчального матеріалу, формування знань, формування умінь і навичок, застосування знань, узагальнення, закріplення, перевірка, стимулювання і мотивації, організації і здійснення навчальних дій, контроль та самоконтроль.

9. Форми контролю

- поточний контроль – має на меті оцінку роботи студентів за всіма видами аудиторної роботи (лекції, лабораторні заняття) і відображає поточні навчальні досягнення студентів в освоєнні програмного матеріалу дисципліни «Методологія та методи наукових досліджень»
- підсумковий – 3-й семестр – залік (тестовий контроль).

10. Контрольні питання (питання для самоперевірки)

1. Наукова діяльність. Види наукової діяльності.
2. Історичні етапи науки.
3. Розвиток науки у XIX столітті.
4. Наука ХХ століття і початку ХХІ століття: характерні особливості.
5. Види та ознаки наукового дослідження.
6. Теоретичні та методологічні принципи науки.
7. Наукова ідея, науковий принцип. Наукові поняття та гіпотези.
8. Методологія наукового дослідження.
9. Фундаментальні наукові дослідження.
10. Прикладні наукові дослідження.
11. Філософські методи та їх роль у науковому пізнанні
12. Загальнонаукові методи дослідження.
13. Організація наукової діяльності в Україні.
14. Застосування дедуктивного та індуктивного методів.
15. Метод системного аналізу.
16. Процеси наукового дослідження. Загальна характеристика.
17. Формульовання теми наукового дослідження.
18. Постановка проблеми наукового дослідження.
19. Визначення мети, завдань, об'єкта і предмета дослідження.
20. Виявлення і ознайомлення з основними літературними та архівними джерелами.
21. Методологія теоретичних досліджень.
22. Бібліографічний апарат наукових досліджень.
23. Наукова інформація та способи її пошуку.
24. Пошук інформації за ключовим словом.
25. Комп'ютер як інструмент науково-дослідної роботи.
26. Пошук інформації в процесі наукової роботи. Загальна характеристика.
27. Поняття «інформаційний пошук». Етапи інформаційного пошуку.
28. Визначення теми інформаційного пошуку, а також його хронологічних, мовних та географічних меж.
29. Джерела пошуку інформації, їх класифікація.
30. Джерела первинної та вторинної інформації.
31. Характеристика масиву інформаційних матеріалів.
32. Пошук інформації, його етапи.
33. Бібліографічний пошук інформації з суспільних наук.
34. Пошук бібліографічної інформації в каталогах і картотеках.
35. Електронні засоби пошуку інформації.
36. Наукова публікація. Поняття. Функції основні види.
37. Наукова монографія.
38. Наукова стаття та її структурні елементи.
39. Тези наукової доповіді. Правила їх написання.
40. Правила оформлення публікацій.
41. Використання програми Microsoft Word для оформлення наукових робіт.
42. Оформлення таблиць та малюнків у Microsoft Word.

43. Реферат як форма навчальної й науково-дослідної роботи.
44. Етап роботи над курсовою (кваліфікаційною) роботою.
45. Робота над текстом курсової (кваліфікаційної) роботи.
46. Оформлення курсової й кваліфікаційної робіт.
47. Підготовка до захисту й захист курсових і кваліфікаційних робіт.
48. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження.
49. Завдання магістерської роботи.
50. Вибір та уточнення теми магістерської роботи, підбір та вивчення літератури.
51. Структура магістерської роботи.
52. Процедура підготовки і захисту магістерської роботи

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів).

Політика щодо академічної добробечності: Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання студента відбувається згідно положенням «Про екзамени та заліки у НУБіП України» від 27.12.2019 р. протокол № 5.

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни **R_{дис}** (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи **R_{НР}** (до 70 балів): **R_{дис} = R_{НР} + R_{ат.}**

Таблиця 1. - Співвідношення між національними оцінками і рейтингом здобувача вищої освіти

Оцінка національна	Рейтинг студента, бали
Відмінно	90 – 100
Добре	74 – 89
Задовільно	60 – 73
Незадовільно	0 -59

Рейтинг здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни у балах переводиться у національну оцінку та оцінку ЄКТС згідно з табл. 2.

Поточний контроль		Рейтинг з навчальної роботи R _{НР}	Рейтинг з додаткової роботи R _{ДР}	Рейтинг штрафний R _{ШТР}	Підсумкова атестація (екзамен чи залік)	Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2					
0-100	0-100	0-70	0-20	0-5	0-30	0-100

11. методичне забезпечення

1. Пащенко В. М. Методичні вказівки для виконання практичних робіт із дисципліни «Методологія та методи наукових досліджень». – К.: Б. в., 2010. – 51 с.

2. Пащенко В. М. Методичні вказівки для виконання самостійних робіт із дисципліни «Методологія та методи наукових досліджень». – К.: Б. в., 2010. – 24 с.

3. Пащенко В. М. Методичні вказівки для написання курсових, дипломних і магістерських робіт. – К.: 2011. – 11 с.

4. Пащенко В. М. Методичні вказівки з коректної вербальної наукової мови для освітнього використання наукознавчих та екоеволюційних напрацювань. – К.: 2011. – 11 с.

5.КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ з дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» для студентів денної форми навчання ОС «Магістр» спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій СПД. Юр Ю.М., м. Київ- 5,2 у,д,а. Дорош Й.М., Дорош О.С., Мединська Н.В.,Бутенко Є.В., Колісник Г.М.

6.Методичні рекомендації для виконання практичних робіт із дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» для студентів денної форми навчання ОС «Магістр» спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій СПД. Юр Ю.М., м. Київ - 2,4 у.д.а Дорош Й.М., Дорош О.С., Мединська Н.В.,Бутенко Є.В., Колісник Г.М.

7. Методичні рекомендації для виконання самостійних робіт із дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» для студентів денної форми навчання ОС «Магістр» спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій» СПД. Юр Ю.М., м. Київ -1,1 у.д.а- Дорош Й.М., Дорош О.С., Мединська Н.В.,Бутенко Є.В., Колісник Г.М.

Рекомендована література:

1. Третяк А. М., Другак В. М. Методологія та методика наукових досліджень у землевпорядкуванні. К.: Аграрна наука, 2005. – 300 с.

2. Третяк А. М. Наукові основи землеустрою. Навчальний посібник. – К.: ТОВ ЦЗРУ, 2002, с 29-34.

3. Третяк А. М. Землевпорядне проектування: теоретичні основи і територіальний землеустрій. – Київ: ТОВ «ЦЗРУ», 2008. – С. 30-111.

4. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень: Підручник. – К.: АБУ, 2002, – 480 с.

5. Наукові основи землеустрою. Навчальний посібник – К.: ТОВ ЦЗРУ, 2002, 2000. – 320 с.

6. Теоретичні основи державного земельного кадастру. Навчальний посібник / Ступень М. Г., Гулько Р. Й., Микула О. Я. та ін. – Львів: Новий Світ, 2000, 2003. – 336 с.

7. Стеченко Д. М., Чмир О. С. Методологія наукових досліджень. Підручник. – К.: Знання, 2007. – 318 с.

8. Шейко В. М., Кушнаренко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. Підручник. – К.: Знання, 2008. – 312 с.

9. Пуанкарє Анри. Объективная ценность науки // Пуанкарє Анри. О науке. – М.: Наука, 1990. – С. 326-365.

10. Пащенко В. М. Методологія постнекласичного ландшафтознавства. – К.: Б. в., 1999. – 284 с.
11. Пащенко В. М. Землезнання. Методологія природничо-географічних наук. – К.: Б. в., 2000. – 320 с.
12. Пащенко В. М. Методологія та методи наукових досліджень. Підручник. – Ніжин: Аспект-Поліграф, 2011. – 256 с.
13. Володін М. О. Основи земельного кадастру. Навчальний посібник – К.: Б. в.,
14. Кальниш Ю. Г. Методологія наукових досліджень: навч.-метод. посіб. для підготов. магістрів за спец. 8.150101 Державна служба. Київ. 2013. – 125 с.
15. Костюкевич В. М., Коннова М. В. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник. Вінниця. 2017. Т. 172.

ПЕРЕЛІК НАЙУЖИВАНІШИХ СТАНДАРТІВ ЩОДО ВИВЧЕННЯ ОКРЕМИХ ТЕМ (ЗМІСТОВНИХ МОДУЛІВ) ЧИ ОБЄКТІВ ВИВЧЕННЯ (МЕТОДИК ДОСЛІДЖЕНЬ, ТЕХНОЛОГІЙ)

1. ДСТУ ISO 11074-1:2004 «Якість ґрунту. Словник термінів» (ISO 11074-1:1994, IDT)
2. ДСТУ ISO 15176:2004 «Якість ґрунту. Характеристика вийнятих ґрунтів та інших ґрунтових матеріалів, призначених для вторинного використання» (ISO 15176:2002, IDT)
3. ДСТУ 4362:2004 «Якість ґрунту. Показники родючості ґрунтів»
4. ГОСТ 17.5.3.01-78 «Охрана природы. Земли. Состав и размер зеленых зон городов»
5. ГОСТ 17.6.3.01-78 «Охрана природы. Флора. Охрана и рациональное использование лесов зелених зон городов»
6. ГОСТ 17.8.1.01-86 «Охрана природы. Ландшафты. Термины и определения»